

Tollbamondás

A budapesti állatkertben – hivatalos nevén a Fővárosi Állat- és Növénykertben – látható „állatlakok” közül több Kós Károly tervei alapján készült. Ezek a pavilonok Budapest szívébe hozták el az erdélyi, sőt a távoli egzotikus tájak építészetét. Ugyancsak ő tervezte a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumot is.

Kós Károly, a polihisztor több mint 130 éve, 1883. december 16-án német postatisztviselő apa és osztrák-francia származású anya gyermekeként Temesvárott látta meg a napvilágot. 1887-ben a család Nagyszebenbe, 1892-ben pedig Kolozsvárra költözött. Az ifjú itt, a Farkas utcában, a Kolozsvári Református Kollégiumban kezdte meg tanulmányait. 1902-ben iratkozott be a Budapesti Műszaki Egyetem mérnöki karára, majd átment az építészetire.

Az egyetemi éveket követően azonnal elindult több évtizedes sokrétű, sikeres, fáradhatatlanul újat alkotó pályája. 1906-ban, a Magyar Építőművészek Szövetsége kiállításán Kútház című tervével második díjat nyert. 1907-ben jelent meg első könyve, a Székely balladák. 1908-ban adták ki Erdélyország népének építése című tanulmányát, melyben összegezte az erdélyi útja során látottakat: Székelyföld és Kalotaszeg építészetét, néprajzát. 1910-ben befejezte a híres Varjúvár építését. 1917-ben és 1918-ban mint állami ösztöndíjas Konstantinápolyban a bizánci és török városépítészetet tanulmányozta. 1924-ben több társával együtt megalakította az Erdélyi Szépművészeti Céhet. 1937-ben – a felkelés 500. évfordulója alkalmából – a budapesti Vígszínház Budai Nagy Antal című színjátékát mutatta be. 1943-ban a Műemlékek Országos Bizottsága megbízta Mátyás király kolozsvári szülőházának restaurálásával.

IV. Károly koronázási ünnepsége előkészítéséért megkapta a Ferenc József-rend lovagkeresztjét. Művészi és közéleti tevékenységét további magas kitüntetésekkel jutalmazták. 1938-ban Baumgarten-díjban részesült, 1966-ban a Budapesti Műszaki Egyetem díszdoktorrá avatta.

1977. augusztus 24. óta a kolozsvári Házsongárdi temetőben alussza örök álmát.

50 pont